

УДК 338.012

JEL Classification: G10, E26

Валентин Смиричинський

Тернопільський національний економічний університет,
пл. Перемоги, 11, Тернопіль, 46004

e-mail: s_valvas@ukr.net

к.е.н., доцент кафедри менеджменту та інноваційного підприємництва

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВ

***Анотація.** У статті визначено основні принципи побудови раціональних логістичних потоків інформації. Розглядаються питання інформаційного забезпечення логістичної системи управління фінансовими потоками підприємств, фірм, компаній на основі створення раціонального логістичного потоку інформації, розроблено методичні підходи до формування логістичної системи інформаційного забезпечення управління рухом грошових потоків суб'єктів підприємництва на основі як зовнішніх, так і внутрішніх потоків інформації. Досліджено якісні характеристики інформації про грошові потоки підприємства на основі загальноприйнятих чітких бухгалтерських стандартів і принципів: ГААП і МСФО. Пропонується концепція тотального управління грошовими потоками підприємства. Інформаційною базою дослідження є дані всіх видів бухгалтерського обліку, статистичні дані суб'єктів України.*

***Ключові слова:** логістичні системи, логістичні потоки інформації, фінансові потоки підприємства, бухгалтерські стандарти.*

Валентин Смиричинський

ИНФОРМАЦИОННОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ЛОГИСТИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ ПОТОКАМИ ПРЕДПРИЯТИЙ

***Аннотация.** В статье определены основные принципы построения рациональных логистических потоков информации. Рассматриваются вопросы информационного обеспечения логистической системы управления финансовыми потоками предприятия, фирмы, компании на основе создания рационального логистического потока информации, разработаны методические подходы к формированию логистической системы информационного обеспечения управления движением денежных потоков субъектов предпринимательства на основе как внешних, так и внутренних потоков информации. Исследованы качественные характеристики информации о денежных потоках предприятия на основе общепринятых четких бухгалтерских стандартах и принципах: ГААП и МСФО. Предлагается концепция тотального управления денежными потоками предприятия.*

Информационной базой исследования являются данные всех видов бухгалтерского учета, статистические данные субъектов Украины.

Ключевые слова: *логистические системы, логистические потоки информации, финансовые потоки предприятия, бухгалтерские стандарты.*

Valentyn Smyrychynskiy

Ternopil National Economic University,
11 Peremogy Square, Ternopil, 46004, Ukraine

e-mail: s_valvas@ukr.net

PhD, Assoc. Prof., Department of Management and Innovative Entrepreneurship

INFORMATIONAL SUPPORT OF LOGISTIC SYSTEM IN FINANCIAL FLOWS MANAGEMENT AT THE ENTERPRISES

Abstract. *The basic principles of rational construction of logistic information flows are determined in the article. Some issues of informational support of logistic system in Financial Flows management at the enterprises, firms, companies based on the rational construction of logistic information are under consideration. Some methodology approaches for logistic system of informational support in money flows management of the business entities based on both internal and external information have been developed. Some qualitative characteristics of information on money flows at the enterprise under common accounting standards and principles have been studied. A conception of total management of enterprises money flows has been proposed. Informational basis for the research is the data of accounting and statistics of Ukrainian business entities.*

Keywords: *logistic system, logistic informational flows, enterprises financial flows, accounting standards.*

Актуальність. В умовах сучасних ринкових відносин життєдіяльність будь-якого підприємства, фірми чи компанії забезпечується в результаті взаємодії логістичних ресурсних потоків: інформаційного, фінансового і матеріального, з допомогою яких підтримується зв'язок з постачальниками, покупцями, фінансово-кредитними установами, державними та іншими зовнішніми структурами, оскільки без цього практично неможлива господарська діяльність. Інформація для підприємництва – вихідна складова прийняття управлінського рішення, його виконання, контролю і регулювання виробничого процесу. Основою інформаційного забезпечення є постійне накопичення, збереження, обробка, оновлення і підготовка до використання різних даних про виробництво, його результати, про тенденції розвитку, про закономірності та перспективи досліджуваної підприємницької діяльності в майбутньому та інші статистичні дані.

Створення раціонального логістичного потоку інформації, на наш погляд, повинно опиратися на такі принципи:

- обмеження обсягів первинної інформації та усунення дублювання інформації, що надходить із різних джерел; розробка програм використання та аналізу первинної інформації для цілей планування і управління;

- єдність інформації та виявлення інформаційних потреб і способів найбільш ефективного їх задоволення;

- об'єктивність відображення господарських процесів, а також планових і прогнозних даних на найближчу та віддалену перспективу;

- оперативність, достовірність і надійність інформації;

Саме обсяг та якість інформації визначають ефективність функціонування всієї системи управління загалом та управління фінансовими (грошовими) потоками, зокрема.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Концепції інформаційного забезпечення управління фінансовими потоками на підприємствах різних форм власності досліджують як зарубіжні вчені – М.А. Вахрушина [10], Н.Р. Вейцман [3], А.Г. Воронін [4], ці ж проблеми розглядаються у працях таких вітчизняних вчених як Л. Борч, І.О. Тивончук [2], М.С. Білик, Г.І. Кіндрацька [1], А. Козлюк [5], Л.І. Мороз [8], І.М. Скоробогатова [11] та ін. У працях зазначених авторів увага в основному зосереджена на різних питаннях формування та руху фінансових потоків і практично поза увагою залишається інформаційне забезпечення управління грошовими потоками.

Метою дослідження є розробка методичних підходів до формування логістичної системи інформаційного забезпечення управління рухом грошових потоків суб'єктів підприємництва.

Основні результати дослідження. В нинішній час у розвинутих країнах Заходу активно розповсюджується і безперестанно удосконалюється логістичний підхід до організації управління на основі концепції TQM (Total Quality Management) – тотального (комплексного) управління якістю. Згадана концепція має достатньо прагматичну мету – збереження і посилення конкурентних переваг підприємства за рахунок більш високої якості, при цьому поняття якості трактується комплексно. Це і якість сировини та готової продукції, технологічного й організаційного процесу, і, нарешті, якість обслуговування. Роль і значення подібного логістичного підходу до організації і функціонування управління неможна недооцінювати, так як він припускає кардинальну зміну обсягу, складу та якості інформації. Логістичним продовженням TQM в управлінні грошовими потоками підприємств і організацій, є система TCM (Total Cash Management) тотальне управління грошима. Суть TCM проявляється в практичній реалізації таких двох принципових положень:

1) всі аспекти діяльності підприємства повинні залучати наявні в розпорядженні або принципово доступні грошові ресурси;

2) кожен працівник підприємства може здійснити вплив на стан грошових ресурсів.

Ми вважаємо, що мета TCM полягає у створенні системи управління, яка:

– з одного боку, сприяє ефективній генерації грошових потоків;

– а, з іншого боку, сприяє не менш ефективному їх використанню, з метою генерування наступних грошових потоків.

Отже, TQM має кінцеву мету – збільшення прибутку, якщо говорити традиційною мовою, а в самому кінцевому пункті – збільшення грошових потоків. Таким чином, ми приходимо до висновку, що TCM в певному розумінні є розширенням та узагальненням логістичної концепції TQM.

На жаль, в практиці українських підприємств та організацій дана система управління грошовими потоками практично не застосовується, хоча в умовах ринкової економіки всі необхідні передумови для її використання вже створені. Формування нової основи ведення бізнесу в Україні – ринкових відносин наполегливо вимагає і зміни наявних підходів до управління грошовими потоками. Українські підприємства не можуть залишатися осторонь від міжнародних підходів до побудови і функціонування систем управління, які змінюються залежно від ринкових обставин.

Слід відзначити, що мета формування масиву інформації витікає із інформаційних потреб користувачів. У міжнародних стандартах фінансової звітності (МСФЗ) узагальнена мета формування інформації про рух грошових коштів: «Інформація про рух грошових коштів компанії корисна в тому, що дає користувачам фінансової звітності основу для оцінки здатності компанії створити грошові кошти та їх еквіваленти і її потреб в споживанні потоків грошових коштів. Економічні рішення, які приймаються користувачами, вимагають оцінки здатності компанії створити кошти і їх еквіваленти, розподілу в часі і визначеності їх створення» [6, с.177].

Приймаючи в якості орієнтиру концепцію TCM, необхідно переглянути існуючі підходи до логістичного інформаційного забезпечення управління грошовими потоками. Для цього необхідно розглядати підприємство як єдину інформаційну систему, виділяючи два потоки інформації: зовнішній та внутрішній. Зовнішня інформація характеризує всі процеси і явища, що відбуваються за межами згаданого підприємства, але які мають для нього певне значення. Зовнішні інформаційні потоки підприємства включають у себе міжнародні, економічні, політичні, конкурентні, ринкові та інші потоки.

З цієї точки зору, зовнішня інформація, яка необхідна для прийняття управлінських рішень з оптимізації грошових потоків, в основному, прогнозна і може бути поділена на ринкову та законодавчу. До зовнішньої ринкової інформації відносяться:

- цінова еластичність товару;
- еластичність попиту товару за доходами споживачів;
- прогноз зміни платоспроможності споживачів продукції;
- прогноз зміни якості виробленого товару;
- частка фірми у загальному обсягу продажів товару на ринку;
- прогноз зміни поставок товару конкурентами згаданої фірми.

До зовнішньої законодавчої інформації відносяться дані про правила здійснення розрахунків, відображення операцій в обліку та звітності, чинних податків і можливих змін податкової системи як за складом податкових платежів, так і за ставками цих платежів. До джерел зовнішньої інформації можна віднести:

- нормативно-правові акти з питань обліку й оподаткування, здійснення розрахунків, ведення бізнесу та ін.;
- матеріали та дані інформаційних агентств (прогнози, рейтинги);
- матеріали та дані, представлені клієнтами і партнерами підприємства.

Внутрішня (внутригосподарська) інформація характеризує внутрішнє ділове середовище конкретного підприємства. До внутрішньої інформації, яка представляє інтерес для розробки і прийняття рішень з управління грошовими потоками, відносяться такі дані:

- обсяги виробництва і продажів продукції за кожною асортиментною позицією в натуральному вираженні;
- ціни товарів за товарними позиціями, за періодами та сегментами, в яких реалізуються згадані товари;
- рентабельність виробництва в цілому по підприємству та за окремими товарними позиціями;
- загальні поточні затрати на виробництво продукції;
- структура собівартості продукції за змінними і постійними затратами та ін.

До внутрішньої інформації можна також віднести прогнозну інформацію про грошові потоки на майбутній період. В якості внутрішніх джерел інформації можуть виступати:

- система внутрішнього документообігу;
- облікові реєстри управлінського, фінансового та стратегічного обліку;
- внутрішній звітність.

При дослідженні логістичних інформаційних потоків слід зупинитися більш детально на джерелах формування інформації, яка використовується для прийняття управлінських рішень. Низка авторів [1; 3; 4] виділяють облікові, звітні та нормативно-планові інформаційні джерела. На нашу думку, джерела інформації про грошові потоки підприємства слід класифікувати на:

- облікові – для розкриття облікової інформації;
- позаоблікові – для розкриття несистемної інформації.

До облікових джерел управління грошовими потоками відносяться дані первинних документів, облікових реєстрів і систем звітності: а) управлінського обліку та

внутрігосподарської звітності; б) фінансового обліку та звітності; в) стратегічного обліку та форм прогновної звітності; г) статистичного обліку та звітності.

Управлінський облік і звітність, які застосовуються на підприємстві забезпечують більш повне, аналітичне і швидке отримання відповідної інформації про грошові потоки та її обробку безпосередньо в ході здійснення господарських операцій. У фінансовому обліку і звітності знаходить найбільш повне відображення і узагальнення інформація про грошові потоки на підприємстві в цілому за звітний період. Дані фінансової звітності про грошові потоки забезпечують задоволення інформаційних потреб зовнішніх користувачів. Стратегічний облік грошових потоків дає змогу передбачити, як зміниться стан конкретного підприємства в майбутньому, якщо ті чи інші параметри його діяльності, а також зовнішні параметри по відношенню до фірми зазнають змін. Статистичний облік і звітність, які відображають сукупність масових явищ і процесів, що характеризують їх з кількісної сторони (узгоджуючи з якісною стороною), виявляють певні економічні закономірності, слугують важливим джерелом аналізу. Застосовуючи специфічні методи спостереження, статистика багато в чому опирається на дані бухгалтерського обліку.

Несистемна інформація, за діючими правилами, не відображається на рахунках бухгалтерського обліку, тому збір, групування й обробка такої інформації утруднені. Прикладами несистемної інформації є: рівень інфляції, зміна котирувань акцій, частка фірми у загальному обсязі продажів товару на ринку; цінова еластичність товару; прогноз зміни поставок товару конкурентами згаданої фірми; прогноз зміни якості виготовленого товару та ін. Різні відділи та служби підприємства використовують у своїй діяльності окремі види такої інформації, проте в цілому по підприємству вона не розповсюджується і не може бути при необхідності використана менеджерами. Проблему отримання, обробки, аналізу й оцінки несистемної інформації про грошові потоки може вирішити лише система стратегічного обліку.

Основними джерелами несистемної інформації про грошові потоки є:

- законодавчі, нормативні та інструктивні матеріали;
- матеріали ЗМІ;
- оцінки експертів;
- матеріали ревізії, зовнішнього та внутрішнього аудиту;
- матеріали перевірок податкової служби;
- матеріали постійно діючих виробничих нарад;
- матеріали зборів трудових колективів;
- пояснючі і доповідні записки, переписка з вищестоящою організацією, з фінансовими та кредитними органами;
- матеріали отримані в результаті особистих контактів з виконавцями.

Порядок отримання і опрацювання несистемної інформації може бути представлений наступним чином:

- виявлення проблем і визначення інформаційних потреб;
- збір інформації;
- обробка інформації та оцінка її повноти і значимості;
- аналіз інформації та виявлення тенденцій в обраних сферах;
- розробка прогнозів та альтернатив поведінки підприємства;
- оцінка альтернатив різних дій, вибір стратегії і прийняття управлінських рішень для реалізації стратегічних планів.

Процес розробки фінансових рішень залежить від рівня інформаційного забезпечення, вміння аналізувати одержані дані та синтезувати на їх основі варіанти можливих рішень. Дякуючи раціональній систематизації інформації, її розподілу відповідно до характеру вирішуваних завдань досягається високий рівень ефективності фінансового управління.

Проте при побудові системи управління грошовими потоками підприємства слід враховувати, що економічна інформація вкрай не однорідна; схема взаємозв'язків окремих її видів відрізняється відомою складністю, до того ж чітко проявляється тенденція до їх

подальшого ускладнення. Тому, поряд з систематичним зростанням обсягів інформації, відчувається її нестача для прийняття управлінських рішень. У той же час зростання потоку інформації приводить до надлишку даних. Потреби наукової організації управління зумовлюють необхідність вивчення інформаційного потоку в напрямі, який сприяє стримуванню його обсягів і ліквідації інформаційної нестачі за рахунок усунення надлишку даних.

Нестача інформації завжди підвищує ризик, що супроводжує будь-яке управлінське рішення, і завдання полягає в його мінімізації шляхом отримання більш повної уяви про об'єкт управління. Проте отримання додаткової інформації вимагає не тільки часу, але й грошових витрат. Саме тому, на наш погляд, принципово важливо розробити систему показників інформаційного забезпечення такого управління, на базі цільових параметрів управління грошовими потоками (максимізація обсягу продажів і прибутку, зростання середньої вартості власного капіталу та максимізація ринкової вартості підприємства).

Запропонована система показників побудована за рівнями управління: стратегічним, поточним і оперативним. Такий підхід дає змогу більш ефективно задовольняти потреби апарату управління у необхідній інформації про грошові потоки. Склад і структура кожного з показників виділених груп більш детально розглянуті у праці Л. Борч та І.О. Тивончук [2]. Проте ефективність управління грошовими потоками підприємства визначається не тільки обсягом інформації, але і її якістю. Якість інформації є визначальним фактором обґрунтованості прийнятого рішення й ефективності фінансового менеджменту. Управлінське рішення повинно задовольняти таким вимогам: достовірність, своєчасність, достатність, надійність, правова коректність, адресність, можливість багаторазового використання, висока швидкість збору, обробки і передачі інформації, комплексність, можливість кодування. Всі ці принципи тією чи іншою мірою специфічні і підкреслюють наявність обставин, що впливають на оцінку того або іншого грошового потоку, дослідження якого забезпечує прийняття управлінських рішень. У свою чергу, ці вимоги пред'являються і до інформації, що отримана при вивченні грошових потоків, і при впливі на процес управління.

У осіб, що приймають рішення часто виникає питання: а яку облікову інформацію вважати оптимально необхідною? Тут потрібні критерії відбору, з допомогою яких її можна якісно оцінити та кількісно виміряти. Проблема полягає в тому, що для оцінки відповідності облікової інформації конкретним цілям аналізу й управління грошовими потоками таких критеріїв не створено.

За кордоном ці вимоги застосовуються у вигляді загальноприйнятих чітких бухгалтерських стандартів і принципів: ГААП і МСФО. Ми пропонуємо застосовувати їх безпосередньо до облікової інформації про грошові потоки. Таким чином, якість інформації про грошові потоки повинна задовольняти вимогам, що наведені в табл. 1.

Необхідно зазначити, що всі якісні характеристики облікових даних про грошові потоки для того, щоб бути інформацією про них, повинні зберігати тенденцію стійкості у часі і виконаності (придатності до застосування і сприйнятності до об'єктивного контролю). Важливо враховувати і здатність інформації приводити до різних варіантів прийняття рішень. Складності, що пов'язані з такою багатоваріантністю, долаються з допомогою визначення майбутніх грошових потоків, а також з допомогою підтвердження або корегування попередніх очікувань.

Якщо облікові дані мають відношення до прийнятих рішень, про грошові потоки, то вони повинні бути включені в модель прийняття управлінських рішень. Те, що вірогідність майбутніх грошових потоків релевантна для таких моделей рішень означає, що ця інформація забезпечує достовірні прогнози грошових потоків.

Варто звернути увагу і на зв'язок інформативності даних з ризиком, так як будь-яке рішення, прийняте на основі цих даних, пов'язане з ризиком. Так, інформативність даних про конкретний грошовий потік прямо пропорційна ризику, пов'язаному з наслідками рішення, прийнятого за інформацією про цей потік. Тому в якості очікуваних значень при аналізі

грошових потоків приймаються стандартні величини (наприклад, очікувана величина конкретних грошових потоків – швидкість руху грошових коштів).

Таблиця 1

Якісні характеристики інформації про грошові потоки підприємства

Критерії	З м і с т
значимість	можливість здійснювати вплив на прийняття управлінських рішень у сфері управління грошовими потоками
своєчасність	інформація повинна готуватися і бути доступною до того часу, коли в ній виникне потреба
співставність	інформація про грошові потоки повинна бути співставною у часі та за підрозділами
надійність	достатня свобода від помилок та упередженості
чіткість	Можливість прямого використання інформації про грошові потоки для цілей управління без додаткових корегувань
Здатність до перевірки	наявність доказів, доведень
передбачуваність	Це властивість інформації, яка допомагає особам, що приймають рішення, підвищити вірогідність реальності прогнозів грошових потоків
релевантність	інформація повинна мати відношення (або корисне застосування) до дій, для яких вона призначалася
зворотний зв'язок	підтвердження або корегування попередніх передбачень щодо грошових потоків
стислість	інформація повинна бути чіткою і не містити нічого зайвого
адресність	інформація повинна бути доведена до відповідального виконавця

Окрім того, якщо інформація про грошові потоки корисна, то вона повинна бути своєчасною. Забезпечення виконання вищезазначених вимог дасть змогу не тільки підвищити цінність наданої інформації, але й уникнути збору й обробки надлишкової інформації.

Ми вважаємо, що для розробки рекомендацій з прийняття ефективних управлінських рішень і для їх реалізації, а також для виконання функцій і завдань фінансового менеджменту необхідно формувати обліково-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень у сфері управління грошовими потоками підприємств таОО організацій. Багато вітчизняних і зарубіжних вчених звертаються до проблем обліково-аналітичного забезпечення управління. При цьому одні вчені як Н.Р. Вейцман [3], використовують поняття обліково-аналітичного забезпечення, інші, зокрема А.М. Марочкина [6], оперують поняттям обліково-аналітичної системи. Низка вчених використовують категорію «інформаційне забезпечення». Так, М. А. Вахрушина під інформаційним забезпеченням розуміє «збір, обробку та передачу фінансової і нефінансової інформації, яка використовується менеджерами для планування та контролю за ходом діяльності підпорядкованих їм підрозділів, вимірювання і оцінки отриманих результатів» [10]. Професор Пушкар М.С. та А.Н. Кузьмінський виділяють поняття обліково-аналітичної системи в широкому розумінні – згідно з яким, це система, що базується на бухгалтерській інформації, яка включає в себе оперативні дані та використовує для економічного аналізу статистичну, технічну, соціальну та інші види інформації [7; 9].

Окремі вчені оперують поняттям «обліковий інформаційний простір». Вони вважають, що облікове інформаційне поле є важливою складовою економічного інформаційного простору і виділяють три основні завдання облікового інформаційного простору: забезпечення інформаційної підтримки користувачів у процесі прийняття рішень; підвищення ефективності управління підприємством і державного управління соціально-економічним розвитком країни; створення умов для ефективного функціонування ринкових механізмів.

Сьогодні немає єдності у поглядах на сутність «обліково-аналітичного забезпечення». На наш погляд, обліково-аналітичне забезпечення управління грошовими потоками це система, яка включає в себе фінансову та бухгалтерську інформацію, дані управлінського обліку та фінансової звітності, що характеризують рух грошових потоків суб'єктів

господарювання у процесі управління ними. Формування обліково-аналітичного забезпечення управління грошовими потоками здійснюється в рамках інтегрованої системи обліку й аналізу, хоча дослідження його структури носять фрагментарний характер.

В обліково-аналітичне забезпечення включається інформація, яка відповідає таким вимогам:

1. Забезпечення уніфікованого та формалізованого процесу створення звітів, що дають змогу різному рівню керівників через мінімальний набір кінцевих синтезованих показників володіти поточною та перспективною ситуацією щодо грошових потоків.

2. Наявність широкого аналітичного інструментарію. Якість обліково-аналітичної інформації багато в чому залежить від прийомів і методів, що застосовуються при її обробці й аналізі.

3. Забезпечення контрольної функції. Будь-яка господарська операція, що здійснюється підприємством, породжує специфічні інформаційні потоки, які, в свою чергу, повинні піддаватися контролю з боку контролюючого органу підприємства.

4. Здатність залучати всі структурні підрозділи та служби організації в процесі управління фінансовими потоками.

Для успішного керівництва підприємством, прийняття ефективних управлінських рішень необхідні інтегровані дані, які отримують із окремих показників декількох підрозділів і служб. Важлива організація зворотного зв'язку з цими підрозділами, що дає змогу організувати центробіжні інформаційні потоки, які містять показники використання сукупних активів і пасивів організації та вкладу кожного структурного підрозділу в цей процес.

Висновки. Таким чином можна зробити висновок, що основною інформаційною системою підприємства, яка розглядає його як єдиний інформаційний простір, без сумніву, є система бухгалтерського обліку. Інформація про грошові потоки комерційного підприємства, що формується всіма видами бухгалтерського обліку: управлінським, фінансовим і стратегічним, утворює єдине обліково-аналітичне інформаційне поле.

Функціонування інтегрованої системи обліку грошових потоків передбачає, на нашу думку, широке використання елементів моделювання при оптимізації грошових потоків на базі автоматизованих інформаційних систем (АІС). Дослідження теоретичних проблем фінансового і управлінського обліку має на меті реалізацію системного підходу, який передбачає єдине організаційне, інформаційне і методичне забезпечення з використанням АІС. Ці системи повинні забезпечити можливість комплексного використання всієї гами інформаційних джерел для вирішення традиційних і нерегламентованих аналітичних завдань. Для цього система підтримки прийняття рішень повинна базуватися на концепції єдиного інформаційного простору.

Використана література:

1. Білик М.С. Аналіз грошових потоків підприємств – ланок логістичної системи / М.С. Білик, Г.І Кіндрацька // Матеріали МНПК «Маркетинг і логістика в системі менеджменту». – Львів: НУ «ЛП», 2004. – С. 77-79.
2. Борч Л. Логістика макроекономічних грошових потоків / Л. Борч, І.О. Тивончук // Матеріали МНПК «Маркетинг і логістика в системі менеджменту». – Львів: НУ «ЛП», 2004. – С. 142-145.
3. Вейцман Н.Р. Учет – источник информации и орудие контроля / Н.Р. Вейцман // Бухгалтерский учет, 1975. – № 11. – С. 16.
4. Воронін А. Г. Муниципальное хозяйство и управление: проблемы теории и практики / А.Г. Воронін // Финансы и статистика. – 2003. – 176 с.
5. Козлюк А. Проблеми організації фінансових потоків підприємствами торгівлі в перехідній економіці / А. Козлюк // Економіст, 2003. – № 6.
6. Марочкіна А.М. Бухгалтерський облік за національними стандартами: Посіб. для студ. ВНЗ / А.М. Марочкіна. – Харків: Торсінг, 2002. – 296 с.
7. Кузьминский А. Н. Учетная и аналитическая информация в объединении / А.Н. Кузьминський. – К.: Вища школа, 1979. – 95 с.
8. Мороз Л. І. Аналіз фінансового стану підприємства як складова ефективності логістичних фінансових потоків / Л.І. Мороз // Матеріали МНПК «Маркетинг і логістика в системі менеджменту». – Львів: НУ «ЛП», 2004. – с. 79

9. Пушкар М.С. Тенденції та закономірності розвитку бухгалтерського обліку в Україні (теоретико-методологічні аспекти) / М.С. Пушкар. – Тернопіль: Економічна думка, 1999. 423 с.
10. Вахрушина М.А. Внутрипроизводственный учет и отчетность. Сегментарный учет и отчетность. Российская практика: проблемы и перспективы / М.А. Вахрушина. – М.: «АКДИ» Экономика и жизнь, 2000. – 10 с.
11. Скоробогатова Т.М. Логістизація як фактор поліпшення фінансових показників діяльності підприємства / Т.М. Скоробогатова // Фінанси України, 2001. – № 3. – с.72.
12. Cooper J. Strategy Planning for Logistics / J. Cooper, P. Dickson, D. Innis. – Illinois: CLM, Oak Brook, 1992. – 78 p.
13. Cattorna J. Effective Logistics Management / J. Cattorna, A Day, I. Hargreaves // Logistics Information Management, Vol. 4. – 1991. – № 2.
14. Shapiro R. D. Get Leverage from Logistics / R. D. Shapiro // Harvard Business Review, May-June. – 1984.
15. Rice F. The Enterprise and its Environment / F, Rice. – London, 1963.

REFERENCES

1. Bilyk M.S., Kindrats'ka H.I Analysis of cash flow business - parts logistics system [*Analiz hroshovykh potokiv pidpryyemstv – lanok lohistrychnoyi systemy*]. Materialy MNPК «Marketynh i lohistyka v systemi menedzhmentu», 2004, pp. 77-79.
2. Borch L., Tyvonchuk I.O. Logistics macroeconomic cash flows [*Lohistyka makroekonomichnykh hroshovykh potokiv*]. Materialy MNPК «Marketynh i lohistyka v systemi menedzhmentu», 2004, pp. 142-145.
3. Veysman N.R. Accounting - a source of information and weapon control [Uchet – istochnik informatsii i orudie kontrolya]. *Bukhgalterskiy uchet – Accounting*, 1975, No. 11, pp. 16.
4. Voronin A G. Municipal housekeeping and management : theory and practice [Munitsipal'noe khozyaystvovanie i upravlenie: problemy teorii i praktiki]. *Finansy i statistika – Finance and Statistics*, 2003, 176 p.
5. Kozlyuk A. Problems of financial flows of trade enterprises in transition economies [Problemy orhanizatsiyi finansovykh potokiv pidpryyemstvamy torhivli v perekhidniy ekonomitsi]. *Ekonomist – The Economist*, 2003, Vol. 6.
6. Marochkina A.M. Accounting for national standards [Bukhhalters'ky oblik za natsional'nyy standartamy: Posib. dlya stud. VNZ]. Kharkiv, Torsinh, 2002, 296 p.
7. Kuz'minskiy A. N. ccounting and analytical information in concatenating [*Uchetnaya i analiticheskaya informatsiya v ob'edinenii*]. Kyiv, Vishcha shkola, 1979, 95 p.
8. Moroz L. I. Analysis of the financial condition of the company as a part of the logistics efficiency of financial flows [*Analiz finansovoho stanu pidpryyemstva yak skladova efektyvnosti lohistrychnykh finansovykh potokiv*]. Materialy MNPК «Marketynh i lohistyka v systemi menedzhmentu», 2004, 79 p.
9. Pushkar M.S. Trends and patterns of accounting development in Ukraine (theoretical and methodological aspects) [*Tendentsiyi ta zakonirnosti rozvytku bukhgalters'koho obliku v Ukrayini (teoretyko-metodolohichni aspekty)*]. Ternopil, Ekonomichna dumka, 1999, 423 p.
10. Vakhrushina M.A. Intraproductive accounting. Segmental accounting. Russian practice : problems and prospects [*Vnutriproduzvodstvennyy uchet i otchetnost'. Segmentarnyy uchet i otchetnost'. Rossiyskaya praktika: problemy i perspektivy*]. Moscow, Ekonomika i zhizn, 2000, 10 p.
11. Skorobohatova T.M. Lohistryzatsiya as a factor in improving the financial performance of the company [*Lohistryzatsiya yak faktor polipshennya finansovykh pokaznykiv diyal'nosti pidpryyemstva*]. *Finansy Ukrayiny – Finance of Ukraine*, 2001, Vol. 3, pp. 72.

Рецензія: д.е.н., проф. Андрушків Б. М.

Reviewed: Dr., Prof. Andrushkiv B. M.

Received: April, 2014

1st Revision: April, 2014

Accepted: May, 2014

